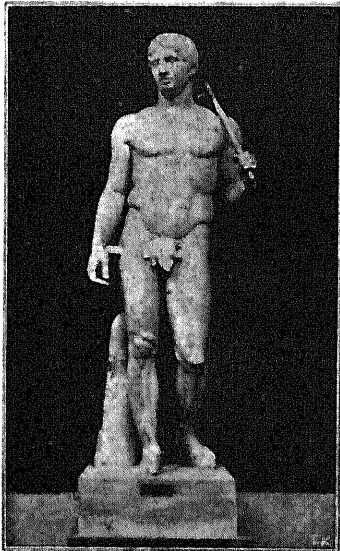

καὶ ἐν τοῖς ἀπεικονιζομένοις ἐνταῦθα, τῷ Δορυφόρῳ καὶ τῷ Διαδομένῳ, οἱ παρὰ τὴ δεξιὸν σκέλος κορμοὶ ἀπαιτούμενοι τεχνικῶς, ἵνα κρατηθῇ στερεῶς ὁ ὄγκος τοῦ μαρμάρου καὶ τὸ βῆρος τοῦ σώματος, εἶναι προσθηκῆαι τῶν ἀντιγραφῶν καὶ δεῶν νὰ θεωρῶνται ὡς μὴ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς ἀρχετύποις.

Ἐτερον σπουδαῖον ζήτημα ἐν τῇ Κριτικῇ Ἀρχαιολογίᾳ πηγάζει ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἀντιγράφων τούτων : τινὰ π.χ. εἶναι ἀμελεῖ, ἄλλα μέτρια, ἄλλα μιμήσεις μόνον τοῦ ἀρχετύπου ἐλεύθεραι μετ' αὐθαιρέτων προσθηκῶν καὶ μεταβολῶν τοῦ ἀντιγραφῆως, τινὰ εἶναι πιστὰ καὶ ἐπιμελοῦς ἐκτελέσεως, ἄλλα τούτων οὐκ. Οὕτως ὁ Κριτικὸς δύναται πολλάκις νὰ παραπλανηθῇ καὶ νὰ κατακρίνη ἀρχαῖον καλλιτέχνην ἐξ αἰτίας τοῦ κακοῦ ἀντιγράφου, νὰ θέσῃ δὲ ἄλλον παραλόγως εἰς ὑψηλοτέραν βαθμίδαν ἐτέρου ἕνεκα τῆς καλῆς μὲν ἐκτελέσεως τοῦ ἀντιγράφου ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ πρώτου τῆς κακῆς δ' ἐν τῷ τοῦ δευτέρου.

Διὰ τοῦτο καταβάλλεται μεγίστη προσοχὴ καὶ αὐστηρότης ἐν τῇ περιγραφῇ ἀντιγράφου τινός, συναθροίζονται δ' ἐκμαχέια πάντων τῶν ἀντιγράφων,

ἵνα δι' ἐκλογῆς ἐκ τοῦ πιστοτάτου καὶ ἀρίστου σχηματισθῇ ἡ κρίσις περὶ τοῦ ὕφους τοῦ ἐξεταζομένου καλλιτέχνου. Ἐν ἐπὶ παραδείγματι στηριχθῶμεν εἰς τὸ ἀντίγραφον τοῦ Δορυφόρου, ὅπερ εὑρίσκεται ἐν Νεαπόλει, καὶ οὕτως παρεχόμεθα ἀπεικόνισιν ἐνταῦθα, θὰ ἀποτύχωμεν ἐν τῷ σχηματισμῷ τῆς κρίσεως ἡμῶν περὶ τοῦ Πολυκλείτου· διότι ὑπάρχει ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Βερολίνου ὁ κορμὸς Pourtales καὶ ἐν Ὑφίζι τῆς Φλωρεντίας ἕτερος ἐκ βασιλικοῦ κορμοῦ καὶ κεφαλῆ χαλκῆ ἐν Νεαπόλει τοῦ αὐτοῦ Δορυφόρου, ἕτινα πάντα εἶναι πολλῶ ἀνώτερα κατὰ τὴν πίστιν, ἐκτέλεσιν καὶ ἀρίθειαν τοῦ ἀπεικονιζομένου ἐν ταῖς ἀνδριάντας, πολυτίμου ὄντος ἐξ ἄλλου διὰ τὸ ἄριστον αὐτοῦ.

Εἰκὼν 1. Ὁ Δορυφόρος τοῦ Πολυκλείτου· μαρμάρινος ἀνδρὶς ἐνταῦθα δημοσιευομένην μικρὰν πραγματείαν περὶ Μουσείῳ Νεαπόλεως, ἀντιγράφων τὸ τοῦ Διαδομένου, ὅστις ἀνεγνωρίσθη λίαν πιθανῶς ὡς ἀποδίδων τὸν τοῦ Πολυκλείτου (διότι ὁ φειδίας αὐτὸς ἀναφέρεται ποιήσας Ἀγαδόμενον), διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους :

Ὑπὸ τῶν ἀρχαίων θαυμάζεται ἔργον τοῦ Πολυκλείτου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Διαδοῦμενος, ὅστις καὶ εἰς ἡμέρας ἀπεκκλείτο, περὶ οὗ μάλιστα ὑπάρχει εἰδήσις, καθ' ἣν ἐπωλήθη εἰς τὴν ἔσως ἐξαιρετικὴν τιμὴν τῶν 100 ταλάντων, ἢ σημερινῶν φρ. χρ. 5,400,000, Ἄλλ' ἀνὰ τὰ μνημεῖα τῶν Μουσείων ἐπαναλαμ-